

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.000

Letna naročnina L. 2.000

Letna inozemstvo L. 3.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 7 (780)

Gorica - četrtek 13. februarja 1964 - Trst

Posamezna številka L. 40

Sožitje z drugoverci Nov val destalinizacije v ZSSR

V zadnjih letih se prav pogosto sliši beseda »sožitje«, beseda, ki nam je bila prejšnje čase skorajda neznanca. S to besedo izražamo željo, naj bi ljudje, naj bi narodi mirno skupaj živeli, neglede na to, da so različni po jeziku, po državljanstvu in politični usmerjenosti, različni po veroizpovedi. Veliki državni močje imajo na mednarodnih konferencah, če že ne polna srca, vsaj polna usta mirnega sožitja in vsaka nova vlada ima kot glavno točko svoje zunanje politike mirno sožitje s sosedi in z drugimi državami sploh.

Kar pa nas katoliki bolj zanima, je to, da tudi Cerkev, vsaj dozdevno, popušča svoje nekdanje tako strogo stališče do drugovercev in je bolj za mirno sožitje z nekdanjimi krivoverci in razkolniki, ki so zdaj postali naši ločeni bratje. Se več, te ločene brate vabi Cerkev kot opazovavce na koncil, ima zanje posebno tajništvo, ki študira možnost zedinjenja, in še celo papež sam si podaja roke z najvišjim predstavnikom vzhodnih ločenih kristjanov. To so pojavi sožitja, na kakršne ni pred petdesetimi leti gotovo nihče mislil.

A prav ti pojavi vzbujajo pri nekaterih zaskrbljenost, ali se ni morda Cerkev izneverila svojem nekdanjemu nauku o edino zveličavni katoliški veri in se vdala bolj liberalnemu gledanju na to načelno versko vprašanje. Letos je prav sto let, odkar je Pij IX. v svojem Silabu (v izkazu tedanjih krivih nauk) obsodil in zavrgel tiste, ki so učili, kako je vsakemu človeku prosto, da se poprime in drži tiste vere, ki jo po svojem razumu spoznava za pravo. Prav tako je obsodil tiste, ki so menili, da lahko dobé ljudje v vsaki veri pot do večne blaženosti in da se morda zveličajo vsi tisti, ki niso v pravi Kristusovi Cerkvi.

Ce primerjamo sedanje stališče cerkvenih predstojnikov do drugovercev s strogim naukom Pija IX., se zdi, da je Cerkev celo v verskem nauku popustila. Da, zdi se tako, pa se samo zdi; v resnici pa se verski nauk ni prav nič spremenil. Izkaz Pija IX. je naperjen proti liberalnim naukom tistega časa, da je človek v verskem pogledu čisto svojepraven, da ne potrebuje katoliške Cerkve, ker da so vse vere enako dobre. Proti takim zablodam je bilo seveda treba precizirati, da ni človek v verskih rečeh povsem prost in da se ne more zveličati, če je po lastni krivdi izven katoliške Cerkve ter se trdovratno ustavlja resnici. Saj če bi bile vse vere enako dobre, bi morali reči, da je naredil Sin božji nepotrebno in nespametno potezo, ko je tri leta pridigoval, na križu umrl in Cerkev ustanovil kot steber in temelj resnice (1 Tim 3, 15). Če bi bile vse vere enako dobre, ne bi bil Pavel zgrmel tako zavestno, da tudi če bi angel iz nebes oznanjal drugačen nauk kakor so ga oznanjali apostoli, bodi zavržen (Gal 1, 8).

Ne, verski nauk se ni prav nič spremenil ter smo danes prav tako strogi kakor Pij IX., kakor Pavel in kakor Kristus sam, ki je zagrozil, da kdor ne be veroval, to je, kdor bo prostovoljno njegovo vero zavrgel, bo pogubljen (Mk 16, 16).

Ta strogost, ta nepopustljivost katoliške Cerkve v verskih resnicah je pravzaprav glavna ovira združenja ločenih kristjanov z nami. Ko bi šlo samo za disciplinarne zadeve, bi se lahko pobotali; malo popusti ta, malo oni, pa smo skupaj. Razlike v koledarju, razlike v liturgičnem jeziku in mašnem obredu ter neštete slične razlike ne bodo ovirale zedinjenja. Se niti vprašanje celibata oziroma zakonskega stanu duhovnikov ne bo resna ovira. Kar nas bistveno loči in je glavna težava na poti k zedinjenju ločenih kristjanov, to je razlika v verskih resnicah. Ta razlika je seveda večja pri protestantih, ki vse drugače gledajo na bistvo odrešenja, na Ereh in milost, na zakramente, na duhovništvo in daritev. Vendar ne smemo pozabiti, da nas od pravoslavnih loči nauk o drvenstvu papeža, kar ni disciplinarna zadeva, ampak verska resnica, v kateri katoliška Cerkev ne more popustiti.

Torej ne protestantom ne pravoslavim

ne moremo katoliki dati nobene koncesije v verskih resnicah, ne moremo se z njimi nikdar pobotati. »Dogmatičnega sožitja« ni. Treba, da pridejo oni k nam in sprejmejo katoliški verski nauk v celoti. Ali je to lahka reč? Ali je lahko priznati: v zmoti smo bili, zmoti smo učili in skozi stoletja zagovarjali? Ne, to ni lahko, ampak skrajno težavno. Morejo sicer mešane komisije strokovnjakov zedinjenje nekoliko pripraviti, vendar prepada, ki nas loči v verskih resnicah, more premostiti samo vsemožečni in usmiljeni Bog, ki ga hočemo za to ponižno prositi.

V pogledu verskega nauka se torej Cerkev ni spremenila, pač pa se je spremenilo naše obnašanje do drugovercev in je danes boljše kot za časa Pija IX. in v prejšnjih stoletjih. Danes smo vsi katoliki edini v tem, da zavračamo sleherno vsiljevanje resnice, da priznavamo vsem državljanom, brez razlike veroizpovedanja, popolnoma enake civilne in državljanske pravice ter da smo zelo širokosrčni, tolerantni ali prizanesljivi do ljudi različnih veroizpovedi. Tu smo se torej spet poprijeli starega pravila iz Avguštinovih časov, da je treba ubiti zmoti, prizanesti pa ljudem, ki so v zmoti.

Ce pa dalje iščemo, kaj je pravi razlog te naše prizanesljivosti ali tolerance nasproti drugovercem, najdemo, da si moralisti v tej reči niso edini. Starejša struja se bolj drži okrožnice Leona XIII. o krščanskem ustroju držav, ki uči, da bi sicer ne smele imeti vse vere isto pravico kot prava vera, da pa sme država, zaradi ljubelega miru, dati vsem veram enake državljanske pravice. Novejša struja pa poudarja dostojanstvo človekove osebnosti, ki ima pravico in dolžnost slediti glasu svoje vesti, četudi je morda dejansko v zmoti, in ima dosledno pravico, da to njegovo prestopi vsi spoštujejo.

To je čisto drugačen vetrič, ki nam pljula tudi iz okrožnice »Mir na zemlji«, katera pohvalno omenja dokument Združenih narodov »o pravicah človeka« iz leta 1948 ter sklepa z željo, naj bi ta mednarodna organizacija še dalje čuvala pravice, ki izvirajo iz dostojanstva človekove osebnosti. Enako se je izrazil kardinal Bea na shodu katoliških juristov v minulim decembru: »Pravico do verske svobode ima tudi človek, ki je brez lastne krivde in napačni veri. Tudi on hoče po svojem prepričanju spolniti moralno postavbo in voljo božjo ter jo tudi dejansko spolnjuje, četudi je v zmoti.« Kot zagovornik svobode vesti je nastopil na sedanjem vatikanskem koncilu tudi kardinal Suenens in se bo cerkveni zbor na prihodnjem zasedanju povrnil k temu velevažnemu predmetu.

Iz vsega tega sledi, da smo katoliki ostali zvesti zakladu verskih in moralnih resnic, da smo pa prav v luči tega božjega nauka boljše spoznali dostojanstvo človekove osebnosti, ki jo moramo spoštovati. Če so to spoznali tudi nekrščanski močje v »Združenih narodih«, priča, da je duša po naravi krščanska. Tako se v teku stoletij odpirajo novi in novi pogledi na neizčrpno bogastvo božjega razodetja, ki ga neokrnjeno čuva samo pravoverno krščanstvo.

Skoda, da nismo tega že prej spoznali. Marsikatero brezplodno polemiko in zagrenjenost bi si bili prihranili. Koliko duhovne energije je potratil naš mali narod, ko je v početku tega stoletja pobijal liberalce namesto liberalnih zmot in je pripadnost k politični stranki cenil višje kot zgradbo resnično krščanskih značajev. Vsaka šola nekaj stane. Zgodovina zadnjih šestdeset let je zelo draga, pa koristna šola, ki nas uči: manj zbadanja, več spoštovanja; manj strankarstva, več vzajemnosti — da se politično razcepljeni narod ohrani in duhovni in zdravi enoti.

Priredil Jak. Ukmar

Širite „Katoliški glas“

Novo podatke o množičnih stalinških čistkah je prejšnji teden objavila moskovska »Pravda«, ki je glasilo SKP. Objava je sovpadala s tridesetletnico 17. kongresa KPSZ (1934-1964), s katerim se po sovjetskih trditvah pričinja kult Stalinove osebnosti in vseh grozodejstev, ki so s tem v zvezi. Članek v »Pravdi« je podpisal neki L. Schauman, kateri piše, da se je pokojni diktator po tem kongresu odkrito oddaljil od Leninovih načel o kolektivnem vodstvu ter začel grobo izrabljati oblast svojega položaja. Tako njegovo postopanje je že tedaj vzbujalo vznemirjenje med partiji, ki so med sabo tiho govorili o njem kot o novem ruskem Džingis Kanu ali Ivanu Groznem, katerega bi bilo treba odstaviti s položaja strankinega tajnika.

Te govornice so prišle na ušesa Stalina, ki je brž stopil v protiakcijo. Kmalu potem je dal ubiti Kirova v okoliščinah, ki še sedaj niso docela razjasnjene. Istočasno mu je ta organizirani umor služil kot povod za likvidacijo vseh tistih, ki mu niso bili po volji.

Med množičnimi represalijami, ki so sledile, je dal ubiti večino delegatov 17. kongresa ter članov centralnega komiteja. »Pravda« prvič objavlja točne številke: od 1966 delegatov jih je dal Stalin likvidirati 1108; od 168 članov osrednjega odbora KP pa 98, to je 70%.

Politični opazovavci razmišljajo, kakšni razlogi so napoliti sovjetske voditelje, da so sklenili v tem trenutku objaviti spet en majhen del iz tajnega Hruščevovega

vega poročila o Stalinovih grozodejstvih na 22. kongresu KPSZ. Ker sovjetski tisk ni svoboden, pomeni da se je z objavo omenjenega članka hotel doseči nek namen, odnosno dati nekim ljudem dopovedati, da je vsako nasprotovanje politiki Hruščeva nesmiselno. Kdo so ti ljudje? V prvi vrsti Kitajci, ki ne zamudijo nobene prilike očitati Sovjetom, da so se z razkrinkanjem Stalina oddaljili od pravih virov komunizma in se

podali na pot modernega revizionizma. — Pa tudi svojim notranjim nasprotnikom je Hruščev verjetno hotel povedati, na kako nevarno luč pred sovjetsko javnostjo se podajajo, če bodo še nadalje vztrajali na svojih stališčih. Iz vsega tega sledi, da je Hruščevov položaj v Kremlju sicer trden, toda kljub temu mora od časa do časa nekatere ljudi spomniti, da ni njegova čuječnost popustila ali se ublažila.

Izzivanje Fidel Castra

Kubanski diktator Fidel Castro je po daljšem zatičju spet pogrel spor z ZDA. To pot se je odločil za čisto nedolžno zadevo. Dal je ukiniti dovajanje vode v ameriško oporišče Guantanamo, kjer živi sedem tisoč vojakov in tri tisoč njihovih družinskih članov. Kot razlog za ta ukrep je navedel zajetje 36 kubanskih ribičev v ameriških teritorialnih vodah ob Floridi. Ameriška obalna policija je namreč prejšnji teden zajela omenjene ribiče in jih drži priprte, dokler jih ne zasliši in izve, s kakšnimi cilji so se odpravili proti Floridi. Nekateri poznavavci razmer pravijo, da jih je Castro nalašč poslal v ameriške teritorialne vode, samo da bi izzval incident.

Na ta način želi kubanski diktator preizkusiti novega ameriškega predsednika. Ta je pa od svoje strani brž zagotovil, da bodo ZDA branile svoje oporišče z vsemi sredstvi. Kar se tiče praktičnega učinka Castrovega ukrepa, je malenkosten, ker je oporišče oskrbelo pravočasno svoje vodne rezervoarje. Za nekaj tednov ne bo

nobnih težav s preskrbo z vodo. Za potem pa bodo vodo pridobivali naravnost iz morja ali pa jo bodo vozili s tankerji s Floride.

Kriza na holandskem dvoru

Casopisi vsega sveta prinašajo v teh dneh na prvi strani zadnje novice o holandski princezinji drugorojenki Ireni. Mlada princezinja se je v Spaniji zaljubila v princa Huga Burbonskega-Parma, francoskega državljanja s činom častnika v francoski vojaški službi. Hugo Burbonski, ki je katoličan, ima tudi pravico do nasledstva na španski in francoski prestol.

Princezinja Irena je iz protestantizma prestopila v katoliško vero in s tem prelomila stoletno tradicijo holandskega dvora, ki je bil vedno strogo protestantski. A tudi v mrke kraljevske hiše prodira duh modernega časa, in kar bi si pred stoletji nobena princezinja ne upala storiti, to je naredila princezinja Irena. Ovrгла je vse tradicije in se odločila po svojem mišljenju in prepričanju ustvariti srečo v življenju. Holandska vlada, kateri je podrejena tudi kraljeva družina, je skušala na vse načine preprečiti to ljubezen in je pritiskala tudi na kraljico Julijano, naj bi hčerko pregovorila. Kraljica Julijana je s tem v zvezi dala izjavo, v kateri je zanikala vse govornice, da bi se njena hčerka zaročila s španskim princem-katoličanom. Poslala je svojega soproga Bernarda v Madrid, da bi privedel hčerko domov. A skupno s hčerko Ireno je prišel tudi princ Hugo in ko so vsi trije stopili iz letala v Soeresbergu, jih je navdušeno pozdravila velika množica, ki pač s simpatijo gleda na odločitev princeze Irene.

Princeza Irena je pripravljena naprej braniti svojo ljubezen. Odrlekla se je pravici do nasledstva, in ko se bo poročila, bo zapustila svojo domovino. To je povedala po radiu svojemu ljudstvu in dodala, da bo ohranila do domovine vedno najlepše spomine in hvalečnost za vsa leta brezskrbne mladosti, ki jih je v njej preživela.

Pred princezinim odhodom iz Madrida je španski radio naznanil njeno zaroko z borbonskim princem Hugom. To novico je pozneje potrdil tudi holandski radio. S tem, da se je princezinja Irena odrekla prestolu, je bila tudi »rešena« čast holandske kraljevske hiše.

Irena je izgubila pravico do nasledstva pridobila pa si je simpatijo vsega sveta, zlasti mladine, ki gleda v njej sebi enako mlado bitje, ki hoče živeti brez težkih okov zastarelih principov, po svojem prepričanju in po nagibih svojega srca.

Z. P.

Home v Ameriki

Po obisku v Kanadi se je angleški ministrski predsednik Home podal v Washington, kjer se bo sestal s predsednikom Johnsonom. Politični opazovavci menijo, da misli Home utrditi anglo-ameriške sodelovanje po preveč samostojnih nastopih francoskega predsednika De Gaulle.

Kriza ciprskega vprašanja

V večini zahodnoevropskih prestolnic je ciprski problem še vedno v ospredju javnosti in tiska. Iz notranjega spora med Grki in Turki grozi, da bo Ciper postal sporno jabolko med velesilami, ki imajo z otokom malo ali nič opraviti. V začetku je z gledalo, da bo spor lahko poravnala Velika Britanija, ki po züriških sporazumih velja za neke vrste pokroviteljico nad mlado ciprsko državo. Toda spor med grškim in turškim prebivavstvom je že zdavnaj prerasel otoške meje in zdi se, da imata sedaj glavno besedo Amerika in Sovjetska zveza.

Kot znano, je ciprski predsednik nadškof Makarios zavrnil angloameriški predlog o odposiljavi mednarodnih oddelkov Atlantskega pakta na otok, da bi tam skrbeli za red in mir, dokler se ne bi vprašanje zadovoljivo rešilo. Namesto vojakov NATO-ja zahteva oddelke OZN, nad katerimi bi imel nadzorstvo Varnostni svet. Vmes je takoj posegla Sovjetska zveza, ki je poslala vladam ZDA, Anglije, Francije, Grčije in Turčije opozorilno noto, naj se na Ciper nikakor ne pošljejo vojaški oddelki NATO-ja, ker bi to smatrala za vmešavanje v notranje ciprske zadeve. Tudi Kremenj se namreč ogreva za rešitev v okviru Združenih narodov, ker bi na ta način lahko imel kaj besede pri stvari.

ZDA so sicer pripravljene iti Makariosu naproti v cilju, da se omogoči rešitev spora, toda iz razumljivih razlogov se prav nič ne ogrevajo, da bi tja poslali svoje oddelke Združenih narodov. Prvič, nudili bi Sovjetski zvezi priliko za vmešavanje; drugič, dejanska učinkovitost take rešitve je dvomljiva, kot uči primer v Kongu, in tretjič bi glavno finančno breme morale same prevzeti, ker OZN nima potrebnih sredstev. Sovjetska zveza pa za podobne nastope OZN ni nikdar prispevala niti vinarja.

Medtem se predlagajo razne rešitve. Ena izmed teh je razdelitev otoka med Grke in Turke. Velika Britanija je baje naklonjena zamisli, da bi otok upravno razdelili na kantone, podobno kot v Svici.

Sovjetski diplomat je izbral svobodo

Član sovjetske delegacije na razorožitveni konferenci v Zenevi Jurij Nosenko je izbral svobodo in se zatekel na ameriško veleposlaništvo v Bernu v Svici. Od tam so ga skrivaj poslali v ZDA, kjer se sedaj nahaja, a ne vedo kje. Pravijo, da je s seboj odnesel tudi važne listine.

Ameriško žito za SZ

Sovjetska vlada in neka ameriška družba sta se sporazumeli o prodaji 700.000 ton pšenice Sovjetski zvezi. To pšenico v vrednosti nad 53 milijonov dolarjev bodo dobavili na lice mesta v prihodnjih dveh mesecih.

Predor pod Rokavskim prelivom

Angleška in francoska vlada sta uradno odobrili načrte o povezavi Francije z Anglijo preko podmorskega železniškega predora pod Rokavsko ožino. Predor bo dolg 52 kilometrov, od katerih 36 pod morjem. Po njem se bo odvijal potniški in tovorni promet. — Stroške za izvedbo tega načrta predvidevajo od 275 do 295 milijard lir. V najboljšem slučaju bi delo dokončali leta 1970.

Načrt o podmorski povezavi med Anglijo in Francijo ni nov. Že leta 1802 je francoski inženir Mathieu-Favier izdelal prvi načrt in ga predložil Napoleonu. Iz raznih razlogov je vse ostalo le na papirju. Morda sedaj le mislijo resno.

070 BINI

Misijonski zdravniki

V Padovi je posebno univerzitetno središče, kjer se zdravniki pripravljajo na delo v misijonih. Iz tega središča je do sedaj odšlo v misijone 90 zdravnikov. Zadnji je odšel pred nekaj dnevi, in sicer v misijonsko bolnišnico v kraju Damongo v Ghani. Njemu in njegovi ženi je izročil misijonski križ apostolski vikar iz Kartuma.

Sv. oče poziva k molitvi za mir

Sv. oče je v nedeljo opoldne blagoslovil s svojega okna šestnajst tisoč vernikov, ki so se kakor običajno vsako nedeljo zbrali na trgu sv. Petra. Sv. oče je tudi dejal, da mu ta trenutek skupne molitve in pogled na ta prelepi trg razširja obzorja na ves svet. »Če gledamo obzorja naših dni,« je rekel, »vidimo res lepe, čudovite stvari, ki stremijo za tem, da bi človeštvu pripravile bolj sončne dni. A poleg tega vidimo v teh dneh tudi dogodke, ki vzbujajo zaskrbljenost in ki nas silijo k čuječnosti in previdnosti. Prosimi moramo zato presveto Devico, da bi nam bila Mati. „Mostra te esse matrem“, da bi nam še nadalje izkazovala svojo naklonjenost in da bi od nas oddaljila vse nevarnosti, ki grozijo miru in blagostanju na svetu.«

Po teh besedah je sv. oče zmolil angelo-vo češčenje in podelil vsem svoj blagoslov.

Leto katoliške Cerkve

Na Japonskem smatrajo preteklo leto za leto katoliške Cerkve. Svetovno pozornost so pritegovali naslednji dogodki: Vesoljni cerkveni zbor, smrt papeža Janeza XXIII, in izvolitev papeža Pavla VI., umor dveh katoliških državnih poglavarjev (Kennedyja in Diema) in končno široko gibanje katoliške Cerkve za zblizanje z ločenimi kristjani. 30. junija preteklega leta je število katoličanov na Japonskem doseglo 309.000. Tako je prvič preseglo število katoličanov pred preganjanjem v sedemnajstem stoletju.

Post pri mohamedancih

»Ta mesec obhajajo naši bratje muslimani,« piše naša naročnica iz Jeruzalema, ramandan ali post. Ko bi jih videli, kako so goreči za molitev! Zjutraj, že ob pol petih gredo moški v džamijo, čez dan ne jedo ne pijejo in ne kadijo. Vse gostilne so prazne, pipe samevajo vse svetle na stenah in čakajo na večerni strel, da stopijo spet v službo. Ker muslimani ne pijejo vina, si naročijo pipo z dolgo cevjo na vodo, kot pri nas moški na četrto vina. Vsako noč ob dveh točlah na boben za to določeno mož in buči ljudi iz spanja, da vstanejo jest, ker ob štirih zjutraj spet ustrelj in vsi morajo prenehati jesti, piti in kaditi. O, in kako se tega držijo, saj če kdo prekrši zapoved posta in ga dobi, mora v zapor, dokler traja post, ali pa plača visoko globo. Posta se držijo tudi žene in otroci.

Vedno bolj spoštujem te ljudi in upam, da bodo enkrat kar množično padli v naročje sv. Cerkve, kajti posamezniki se težko spreobrnejo, ker je preveč nevarno. Castijo Gospo Maryam, tako imenujejo Marijo, zato jim bo Ona izposila, da bodo spoznali Jezusa Kristusa kot Sina božjega, kajti že ga častijo kot velikega pre-roka.

Sv. Duh naj razsvetli najprej nas kristjane, da bomo živeli kakor Bog od nas želi, da bodo drugi videli naš zglede, potem ni treba druge pridige.

Goriški nadškof pri papežu

Sv. oče Pavel VI. je v sredo 5. februarja sprejel v posebni avdienci goriškega nadškofa msgr. Andreja Pangrazia. Z njim se je razgovarjal pol ure. — Pravi, da je nadškofa poklical v Vatikan sv. oče.

Svojevrsna operacija

V Benetkah so operirali žensko in ji izrezali 31 kg težko tujo tvorbo (tumor) v trebuhu. Žena se sedaj počuti dobro.

Komu letos sveče

Na svečnicó vsako leto darujejo sv. očetu posebne sveče, ki jih on nato razdeli kot se mu zdi. Letos je določil, da bo te sveče razdelil predvsem tistim diplomatom, ki so letos nastopili službo v Vatikanu. Nadalje nekaterim revnim cerkvam in svetiščem, predvsem pa bo blagoslovljene sveče poslal v dar katoliškim in pravoslavnim patriarhom, ki jih je srečal na svojem romanju v Palestino. Tako bo tudi razdelil sveče zadobila letos ekumenski pomen.

Sožalje sv. očeta

Sv. oče je preko državnega tajništva poslal sožalno brzojavko predstojniku oblastov P. Leonu Dechateletu v Belgiji zaradi pokola treh misijonarjev, članov omenjene družbe, ki so padli kot žrtve komunističnih divjakov v Kilembi v Kongu.

Nove žrtve so trije patri, stari od 43 do 45 let. Misijonarili so v omenjenem kraju, ko je tam nastal upor Lumumbovih pristavev. Ti so kmalu s terorjem zavladali na zelo širokem področju in divjali posebno kruto zoper katoliške in protestantske misijonarje. Kar so mogli, so požgali in uničili. Mnoge ranihi, druge pobili. Potem ko so z nožem zaklali tri omenjene katoliške misijonarje, so jih pustili nezakopane. Za njih pogreb so poskrbele nekatere sestre, ki so ušle pokolu. Te so pozneje rešili ameriški misijonarji na bližnjem protestantskem misijonu. Tudi ti so utrpeli žrtve, kajti uporni komunisti so pobili tudi dva njih misijonarja.

»L'Osservatore Romano« o Slomšku

Vatikansko glasilo L'Osservatore Romano je dne 6. februarja objavilo članek o A. M. Slomšku. V članku avtor najprej poudari Slomškove besede pred smrtjo: »Ni potrebno, da jaz živim: toda potrebno je, da napravim svojo dolžnost do konca.« Nato omenja, da je bila predložena sv. kongregaciji zadeva za Slomškovo beatifikacijo. V drugem delu članka omenja Slomškove besede: »Sv. vera bodi vam luč, materina beseda bodi vam ključ do krščanske zveličavne omike« in pove, kako so se katoliški Slovenci vedno držali teh besed. Sledi kratko poročilo o slovesnostih v Mariboru za stoletnico Slomškeve smrti in končno poudari članek Slomškovo delo za zedinjenje kristjanov z ustanovitvijo bratovščine sv. Cirila in Metoda. Članek se zaključí s prevodom Slomškove molitve za zedinjenje vseh kristjanov.

1700 let stara deklica

Pri kopanju temeljev za neko poslopje na stari rimski cesti Cassia so odkopali grobnico in v njej našli mumijo deklice, ki je bila še popolnoma ohranjena kot so jo pokopali. Koža, lasje, obleka, vse kakor ob pokopu. Na glavi je bilo opaziti nekaj centimetrov dolgo rano, zaradi katere je deklica verjetno umrla. Ko so mumijo prenesli na zrak, je nekoliko ocrnela. Poleg mumije je bil tudi kipec igračke iz zlata, ki so jo dali mrtvi deklici v grob, da se bo z njo igrala v onstranstvu. — Vse so sedaj prenesli v muzej, kjer bodo vesčaki skušali ugotoviti, kdaj je točno deklica bila pokopana, iz kakšnega blaga je obleka in podobno. Za sedaj sodijo, da je umrla proti koncu drugega stoletja po Kr.

SESTRICA IVANKA

To je resnična zgodba, zgodba preprostitih otrok in preprostitih staršev, kot jih srečujemo dan za dnem v vsakdanjem življenju. To so starši, ki vestno opravljajo svoje dolžnosti na delu, doma in v družbi. Najvestneje pa skušajo opravljati svoj poklic očeta, matere, in to je res težka in odgovorna služba ter se ji zato z vsem srcem in vso skrbjo posvečajo.

Njihovo zvezo je osrečilo rojstvo treh otrok: deček, deklica in njuna sestra Ivanka, ki pa jih je kmalu zapustila. Po njenem rojstvu je mati ostala šibkega zdrava. Trudila se je, da otrokoma razloži skrivnost smrti, in to ji je dobro uspelo.

Misel na sestrico Ivanko je bila vedno živa med preostalima otrokoma. Začeta sta upati na novo rojstvo, a v njunih srcih je bil občutek žalosti.

»Če si bo mama opomogla, bova mogoče dobila novega brata,« sta govorila med seboj, »toda to ne bo nikoli več naša Ivanka.«

A ni potrebno, da bi se »naša Ivanka« vračala, ona je že med njima, vsak trenutek. Prisotna je v njunih igrah, mislih, besedah s tako zaupnostjo, ki odpravlja celo pregrade med življenjem in smrtjo.

Preden otroka ležeta k počitku, mama skupaj z njima opravi večerno molitev. To niso dolgi obratci, ki bi jih žala na pamet in jih potem le iz navade ponavljala, ne da bi pazila na vsebino. Njuna molitev je pogovor z Jezusom in pogovor s sestrico Ivanko. Taka molitev je iskrena, polna nedolžnosti, polna milosti.

„Da jih boste razumeli“

V januarju je v zbirki knjižic izšel zvezek pod zgornjim naslovom. Kapucin Robert Podgoršek ga je priredil po nemški izdaji knjižice: P. Clemente Pereira SJ »Zwischen 13 und 17. Ein Wort an die Eltern«.

Knjižica je razdeljena v naslednja poglavja: O razumevanju naših doraščajočih otrok, Pri meni se odpre vsako pismo, Ne smem v kino, Zakaj ne dobim nič denarja, Oče ne hodi več k spovedi, Moji starši se hočejo ločiti, Jaz sem samo deklica, Ljubi Bog, daj da bom tak kot moj oče, Mati me ima še vedno za majhnega otroka, Kaj pričakuje od svoje matere, Doma nikdar ne molimo skupno, Ostati moram na gimnaziji, Sramota je postati duhovnik, Zaušnica me ni spreobrnila, Udarila me je pred mojim prijateljem, Za kazen ne smem v društvo, Kdo mi bo povedal resnico?, Opustil sem vsako upanje, Zakaj ne smem imeti nobene prijateljice?, Ogledalo staršev.

Kot se vidi iz gornjih naslovov, je knjižica zelo zanimiva in zajema široko polje vzgojnih problemov. V prvi vrsti je namenjena staršem, pa tudi za mladino je zelo koristna. Napisana je sproščeno, poljudno in bravec rad sega po njej. V knjižico je avtor v glavnem strnil vse, česar bi se morali zavedati starši, ki jim je poverjena težka naloga vzgajanja svojih otrok po krščanskih in zdravih načelih. Danes se veliko govori in piše o mladini, na katero se gleda precej črno. Očita se ji, da nima idealov, da ne pozna duhovnih vrednot, da jemlje življenje premalo resno. A prepogosto se pozablja, da je mlad človek tak, ker nima nikogar, ki bi ga znal pravilno voditi in ga usmeriti na

življenjsko pot, katera je polna zaprek in težav.

Ta knjižica hoče predočiti vzgojiteljem, predvsem pa staršem, probleme in težave mladega človeka, kateremu se odpirajo vrata življenja in je tedaj najbolj potreben opore in zglede. Iz naslovov, ki smo jih prej omenili, je razvidno, da sega v globino tistih problemov, ki so najbolj pereči za doraščajočega fanta in dekle. »Da jih boste razumeli« — pravi naslov. Avtor se obrača do staršev in do tistih, ki bodo nekoč postali starši, in jih vabi, naj se potrudijo razumeti, kaj vse se dogaja v duši mladega človeka. Vabi jih, naj potrpežljivo in po zdravih krščanskih načelih opravljajo težko nalogo, ki jim je poverjena.

Knjižica je v resnici zelo zanimiva in koristna in pohvaliti je treba izdajatelje slovenske duhovnike, da so za to knjižico izbrali tako snov, ki je vedno neizbrisna in vedno dobrodošla. Vsebinska teža je pestra in zanimiva in mislim, da ga bo vsak, ki ima v sebi količkaj čuta vzgojne dolžnosti, zelo rad prebral. Naslovno stran je opremil mladi slikar Klavdij Palčič. Kot smo rekli, je knjižica namenjena predvsem staršem; koristna pa je tudi za mladega človeka, a ne pred 15. letom.

V marcu bo izšla nova knjižica »Pismo iz pekla«, ki bo tudi prevod iz nemščine. Knjižice bodo s tem zvezkom dosegle skupno naklado 100.000 izvodov. Ali ni to že lep jubilej, ki zasluži pri vseh naših bravcih pozornost? Ta jubilej v resnici dela čast izdajateljem, ki opravljajo med našim ljudstvom ogromno krščansko in narodno vzgojno delo in katerim gre zato naša iskrena in prisrčna zahvala.

M. Z.

Trinkov koledar

Trinkov koledar za beneške Slovence. Leto 1964. Izdali delavci v Belgiji, tiskala tiskarna Budin - Gorica. Izšel je Trinkov koledar, in sicer že deseto leto. Razen navadnega koledarskega gradiva vsebuje ginljive pesmice in zelo zanimive članke. Trinkova pesem »Iz Trinkovih pesmi« nam odkriva žarko rodoljublje Trinkovo, ko poje: Plovi! Bog in narod, — Kot dve zvezdi mili, — Kamorkoli ploveš, — Vedno te vodili! Zdravko je zapel v »Trinkov spomin« in »Misijonarju Janezu Oblali ob prvi sv. maši«. Dreški kurat Valentin Birtič se je v pesmi spomnil zlate maše Jožeta Kjačića. Izseljenec iz tujine Del Medico Dino je poln domotožja in hoče domov in v »Pismu iz tujine« vzdihuje »Mama, domov hočem, v našo kočjo, v našo bajto, tam je bil raj.« Stara božična »Po mjestu sta hodila« poje: »Svet' Jožef

in Marija — po mjestu sta hodila — po mjestu Betlehem« in iskala zaklonišče. Razodeva nam globoko versko čustvo beneškega Slovence. Stara ljudska »Oj božime tele dolince« nam pravi, kako težka je ločitev od doma, ko pravi: »Oj božime sestre in bratje, — oj božime! — Kuò težku, težku vas zapustim!«

Članki so posvečeni »Zlatomašniku Jožetu Kjačiću«, pa »Srebrnomašniku Josipu Cramaru« (Kramar), pa Jožetu Jušiču »Se en jubilat, Jožef Jušič«. Članek »Znamenit rojak« se kratko spominja patra Ivana Ošjaka iz Sv. Lenarta, avguštinca, filozofa in jezikoslovca, profesorja na univerzi v Washingtonu. Slavil je namreč lanj 50-letnico redovnega življenja. R. B. v članku »Hiša, ki ga je vzgojila« nam opisuje otroška leta Janeza Trinka - Tarčmunjana, kakor se je podpisoval.

Zelo zanimivi so članki o krajih Beneške Slovenije in o razmerah, v katerih živijo beneški Slovenci. Članek »Po naši zemlji sem hodil« nam opisuje tri doline, v katerih prebivajo beneški Slovenci. »Le pa je naša zemlja v prirodni krasoti in brdka kakor malokateri košček slovenske zemlje.« Tako jo označuje pisatelj. Meri nekaj čez 516 kvadratnih km. Razgibana je kakor morski valovi. Nad njo kraljuje Matajur (1643 m). »Starinska cerkev« nam predočuje zgodovino skoraj 500-letne cerkvice sv. Silvestra v samotni dolini pod zaselkom Piki. »Naši priimki« nam dokazujejo slovenski značaj teh krajev. Tu so hišni priimki: Zebovi, Lukanovi, Baraškinovi, Kalamistovi, Kocovi itd., pristni slovenski družinski priimki. Stari priimki so tudi Kjačići, Bratiči. Zelo zanimiv je članek »Slovenski vikarijat Terske doline«. Staro pismo od 2. februarja 1694 omenja »La lingua schiava per la cura delle anime della Schiavonia.« Slovenske vasi so imenovali »ville schiave«. V listinah se navajajo »communes Scelaborum«, pa »Capellanus Curatus Scelabonicus« ali pa »Capellanus Idioma Scelabonicum calensis«. Ze pred stoletji so se morali beneški Slovenci boriti za svoje narodne pravice v Cerkví. Danes pa jim kratijo najnaravnije narodne pravice in znikajo celo, da obstojajo. V »Tegobah in težavah naših krajev« nam pisatelj našteva tegobe in težave beneških Slovencev, posebno emigracijo in njene posledice. Izselila se je več kot tretjina ljudi.

Omenili smo samo nekaj važnejših člankov. Koledar je opremljen tudi s slikami iz Beneške Slovenije itd. Moramo priznati, da je zelo dobro sestavljen in bo prav prišel ne samo beneškim Slovincem, ampak tudi vsem Slovincem, ki se zanimajo za to našo narodno vejo, ki ji grozi nevarnost pogina.

Priredila Boža

400-LETNICA SMRTI Michelangela Buonarrotti

Dne 18. februarja leta 1564 je umrl v Rimu veliki umetnik Michelangelo. Letos obhajamo torej 400 let njegove smrti. Dočakal je 89 let. Znake večje slabosti je začutil štiri dni pred smrtjo. Zvečer je šel kljub deževnemu vremenu na kratek sprehod. Naslednjega dne (15. februarja) se je čutil zelo zaspanega. Da bi premagal zaspanost, je zajahal konja, kakor vsak večer. Toda zaradi mraza in slabosti se je moral vrniti. Doma je počival v naslonjaču, kar mu je bilo vedno ljubeše kakor v postelji. Umrl je 18. februarja ob 16.45. Pokopali so ga v cerkvi svetih apostolov.

26. februarja so vso Michelangelovo dediščino izročili njegovemu nečaku Leonardu, ki je prišel iz Florence. Nečak je hotel, da bi bil njegov veliki stric pokopan v Florenci. Ker ni mogel drugače, je vzel skrivaj iz sarkofaga v cerkvi apostolov Michelangelovo truplo in ga kot trgovsko blago prepeljal v Florenco. 11. marca je dospelo truplo v Florenco in naslednjega dne so priredili veličasten pogreb. Michelangela so pokopali v cerkvi svetega križa in tam počiva še vedno.

Razveseljiva vest

Znano je, da se po končanem letu napravijo statistike na vseh mogočih poljih. Na tem mestu nas zanima statistika o filmih, ki so jih predvajali v letu 1963.

Koristno in potrebno je ogledati si, kako je s trgovskim uspehom raznih filmov, predvsem tistih, o katerih se je mnogo govorilo. Premnogokrat se namreč govori o kinu kot o nekem proizvodu, ki mora zadovoljiti predvsem kritike in estetske teoretike in se pozablja, da je namenjen v prvi vrsti občinstvu, ki je resničen sodnik filmskih predstav.

M. Z.

To dejstvo je privedlo mnoge mlade režiserje do zmotnega mnenja, da morajo ustvarjati take filme, ki bodo zadovoljili predvsem kritike. Nočemo s tem trditi, da morajo biti trgovski razlogi prvi činitelj pri ustvarjanju filma. Reči hočemo le, da ima tudi občinstvo svoje okuse in svoje zahteve in napačno je iti kratkoma mimo njih.

Zal mnogi režiserji in producenti premnogokrat pozabijo na to in število negativnih filmov se večja, namesto da bi se manjšalo. Vendar je zelo razveseljivo dejstvo, da niti eden od nemoralnih filmov pretekle sezone ni na prvih mestih po trgovskem uspehu. Morda je to znamenje, da začenja širše občinstvo postajati naveličano nekaterih filmskih predstav, ki jim je erotizem in pornografija glavna snov.

Na koncu meseca novembra so bili na prvih mestih filmi, ki jih je C.C.C. (Centro Cattolico Cinematografico) ocenil kot delno ali v celoti pozitivne: Lawrence d'Arabia 324 milijonov inkasa (moralna ocena: za zrele odrasle), 55 dni v Pekingu 308 milijonov (za odrasle), La conquista del West (Osvojitve zapada) 299 milijonov (za vse), Il Gattopardo 239 milijonov (za odrasle), La grande fuga (Veliki beg) 231 milijonov (za odrasle), Il buio oltre la siepe (Tema onstran ograje) 227 milijonov (za zrele odrasle). Film »Il disprezzo« (Zaničevanje), po istoimenskem romanu Alberta Moravie je komaj na 23. mestu. Skupina filmov »sexy« je komaj med 47. in 56. mestom, kar znači, da je število gledavcev teh filmov zelo omejeno.

Iz te statistike je mogoče tudi dognati, da v tej sezoni prevladujejo ameriški filmi, ki so potisnili italijanske bolj v ozadje. Priznati je treba, da se je Hollywood letos predstavil z velikimi filmskimi predstavami, ki imajo svojo vrednost tudi z umetniškega stališča. Vzemimo primer prvih treh: »Lawrence d'Arabia«, »Il buio oltre la siepe« in »La grande fuga« so pokazali, da lahko zadovoljijo prav tako kritike kot širše občinstvo. To pomeni, da se filmska umetnost in uspeh pri gledavcih lahko družita.

Kino kot predstava ostane tak, kljub temu da ga hočejo nekateri avangardistični ustvarjalci oblikovati po svoje. Križa, ki se je pojavila v kinematografiji, ni kriza idej, ampak je posledica tega, da so se premnogokrat prezle zahteve širšega občinstva in je to zaradi tega začelo bojkotirati kino dvorane. Je že prav, da se ustvarjajo eksperimentalni in avangardistični filmi, toda njihovi avtorji ne smejo zahtevati, da jih občinstvo sprejme z zaprtimi očmi, ne da bi nanje reagiralo.

P.

Latinščina: da ali ne

Ker je Katoliški glas že ustregel dvema glasovoma, naj ustreže še tretjemu.

Vprašanje pouka obvezne latinščine v novi enotni srednji šoli se mi zdi toleke važnosti, da bi moral Katoliški glas zahtevati od vsakogar, ki o tem hoče izraziti svoje mnenje, da svoje vrstice tudi podpiše s svojim polnim imenom. In zakaj, boste morda vprašali? Zato, ker je to vprašanje velikega pomena in ne sme mnenje kakoga posameznika postati mnenje glasila.

Vodilo pri učnih programih in predmetnikih za slovenske šole v Italiji bi moralo veljati: vsi predmeti in toliko ur kot je na istovrstnih italijanskih šolah in poleg še toliko ur slovenščine, kolikor je italijanskih.

Pri vseh predmetih, ki zadevajo slovensko problematiko, je treba obdelati vprašanja, ki se nanašajo nanjo. To velja za zgodovino, zemljepis, zgodovino umetnosti, filozofijo, pedagogiko in petje.

Tudi za slovenske šole mora veljati načelo svobodne izbire tujih jezikov. Nikakor pa se tujim jezikom ne smemo odpovedati z izgovorom, saj imamo že italijansko in slovenščino.

Pouk obvezne latinščine v II. razredu enotne srednje šole, ki bo po novem načrtu prihodnje leto na italijanskih šolah povezan z italijanščino, na slovenskih šolah ne moremo sprejeti. Zakaj ne? Na slovenskih šolah je materinski in učni jezik

slovenščina. Na osnovi slovenščine se poučujejo vsi tuji jeziki. Zato bi bilo nesmiselno povezovali prve osnove latinščine z italijanščino kot najbolj sličnim jezikom. Naši učenci že imajo dovolj težav z italijanščino in bi bil velik nesmisel jih motiti z nekaterimi besednimi podobnostmi v latinščini. Tako ne bodo znali ne enega ne drugega. Kako je nastala italijanščina? Ker niso več spoštovali pravil latinskega jezika. Zato naj se latinščina, če se že mora vezati, veže s slovenščino, saj ima latinščina s slovenščino mnogo več slovnične podobnosti in zakonitosti kot pa z italijanščino. Besedna primerjava in izpeljava pa je na tej prvi stopnji nesmiselna. To bi bilo mogoče kvečjemu šele v zadnjih letih liceja.

In odpoved latinščini? Odgovor ali črtanje obvezne latinščine v II. razredu enotne srednje šole pa bi bil naravnost zločin proti kulturnim pravicam manjšine. Če zakonodajavec tega ne predvideva, naj tega ne svetujejo zakrknjeni samorastniki. Kdo izmed manjšine pa je za to poklican, da bi si upal kaj takega svetovati?

Če bi se že za kaj takega odločili, imajo tu pred vsemi besedo starši otrok, in še ti šele takrat, ko bi se jim razložilo vse razloge za in proti. Enotna srednja šola brez obvezne latinščine v II. razredu ne bi bila več ne dosežanja nižja gimnazija, ne strokovne šole, ne enotna srednja šola, temveč šele nekaj četrtega, kar ni predvideno po doslej nobenem zakonu. Če je zakon sprejel latinščino, pa naj bo še v tako skromnem obsegu in v povezavi z italijanščino, latinščina mora biti, pa je komu prav ali pa ne. Iz praktičnih razlogov pa naj se poveže s slovenščino ali pa poučuje nekaj ur kot samostojni predmet.

Tudi na učiteljskih je latinščina anahronizem. Toda dokler je ne odpravi vsedržavni zakon, mora biti latinščina tudi na učiteljskih. Kaj vse bi radi črtali dijaki in morda celo kak profesor, ni važno.

Pravilo, ki mora veljati, je tole: *spričevala, ki jih prinesejo dijaki slovenskih šol, morajo biti enakovredna spričevalom italijanskih šol*. To pa bo mogoče le ob istih predmetih. Šele tako bodo vrata vsem enako odprta. S črtanjem kakoga predmeta dajemo le povod že itak prevelikemu uskoštvu.

In še preobremenitev? Nikar se s tem. Tudi če imajo dijaki vsak dan po šest ur šole, ne bo zaradi tega nihče zbolel. Pri tako kratkem šolskem letu in toliko prostih dneh med šolskim letom se pač ne more nihče pritoževati. Kaj pa naši očetje, ki morajo delati po osem in deset ur na dan? Poleg tega se pa lažji predmeti vrste s težjimi, tako da se dijaki ne utrudijo ne v šoli niti doma.

Manjšinska šola mora v vsem odgovarjati vsedržavnim šolam. Raje kak predmet več kot pa manj.

(Menim, da bo KG dobrohotno objavil še druga mnenja.)

Maks Šah

Obračun delovanja ŠZ Olympije

Društvo se trenutno udeležuje deželnega odbojarskega prvenstva kategorije Juniores. Zadnji dve tekmi prvega dela tekmovalja so morali Olympijci igrati v Trstu, in sicer proti moštvo slovenskega društva BOR. Doživeli so poraz z BOR-om A, ki je najmočnejše moštvo in do sedaj še nepremagano, in sicer z rezultatom 0:2 (11:15, 9:15); zmagali pa so proti BOR-u B z 2:0 (15:10, 15:7). Tekme drugega dela pa bo Olympija igrala v Gorici prihodnje nedeljo ob 10. uri dopoldne v telovadnici na trgu Catterini; prva nasprotnika bosta tržaški moštvi VIS in CRDA.

Preteklo medeljo pa je društvo na rednem običnem zboru dalo obračun svojega dela in uspehov. Iz poročil predsednika in drugih odbornikov je bilo razvidno, da je društvo doseglo kar zadovoljive rezultate v odbojki kot v lahki atletiki. V odbojki se je sicer moralo odpovedati tekmovalju v Seriji C; to največ zato, ker je pet ali šest članov, ki so že nekaj let zastavljali odbojsko moštvo, brez kakoga predhodnega obvestila prestopilo v novo društvo Dom, ki se je ustanovilo v Dijaškem domu. Ostali so tako povečini samo naraščalniki, ki bi jih bilo nesmiselno pošiljati na tekme proti močnejšim nasprotnikom in še bi bili vezani vsako nedeljo. Vendar so ostali mlajši v raznih tekmovalnih dosegli precej uspehov; v okviru CSI so celo zasedli prvo mesto v svoji kategoriji.

Uspehi v lahki atletiki so bili v pretekli sezoni manj vidni kot prejšnje leto; vzrok je bil zlasti ta, da se mnogi atleti niso mogli udeleževati tekem, ker so bili zaposleni s šolskim delom (izpiti!). Nekateri atleti pa so vendar dosegli kar dobra mesta; tako so v lestvici petdesetih najboljših v deželi: Princič sedmi v metu kroglice, Sussi sedmi v skoku v višino, med prvimi dvajsetimi pa so še Devetak Gabriel, Meržek, Tomšič Stanko, Jalen, Valentinčič, Bensa. Žal, da je med mlajšimi vedno manj zanimanja za lahko atletiko. Toda prav ta šport je podlaga za vse druge športne in športne igre; zato bo društvo lahki atletiki posvetilo največ skrbi in truda, deloma prav zato, da vzgoji močne značaje, ne pa mehužnežev.

Društvo se je moralo boriti s finančnimi težavami; nima kakoga stalnega dohodka, nima veliko podpor in to je hromelo delo in zaradi pomanjkanja denarja se večkrat ni moglo udeležiti tekem izven Gorice. V bodoče bo treba iti na delo, da si bo društvo preskrbelo kako podporo ali kak stalen dohodek.

Kljub težavam društvo ne bo prenehalo z delom; kljub oviram in nasprotovanju nekaterih dobro znanih nasprotnikov društvo ne bo vrglo puške v koruzo; kajti društvo ima trdne moralne osnove in jasen cilj; ima zdrave korenine in te so poročile, da bo zrastle zdravo drevo, ki bo prej ali slej dalo dober sad.

Po poročilih so se vršile volitve in izvoljen je bil nov odbor, ki ga tvorijo nekateri preizkušene starejše in mnoge nadbudne mlade sile.

skovanj, gotovo negativno vplival na razvoj in rast tržaškega vseučilišča. Število visokošolcev je letos naraslo za 508 enot in znaša skupno 4305 študirajočih akademikov (v rednih in izrednih letnikih). Na novo vpisanih študentov je bilo 889 (15 več kot lani). Poleg teh je še 26 vpisanih na visoki šoli pravne fakultete ter 158 na šoli modernih jezikov. Doktoriralo je lani skupno 297 visokošolcev.

jih vendarle ne pobijejo. »Nič hudega ne bo!« je bodril župnik. »V Trstu nas spravijo in nato na delo v Nemčijo.« Misel na internacijo jim je bila v tolažbo; značila je življenje.

Ko so se povzpeli dokaj visoko, so drugi Nemci pritrjali iz gorenjega dela vasi nove pobrance. Pomnožena skupina jetnikov je dospela do pod vrha. Poveljnik je zapovedal odhiti. Nemci so si bili spotoma natrgali grozdja in zdaj so ga slastno zobali. »Enega naših so ubili!« je glasno povedal poveljnik. »V zameno postrelimo to sodrgo!« mu je predlagal narednik. Nemci so vedeli, da župnik in nekaj starejših možakov razumejo nemški, zato so nalašč glasneje govorili. »Pet fantov vzemite,« je odločil komandant, »in jih peljite kakih sto metrov višje, nad ono grmovje!«

Vse, ki so razumeli pogovor, je spreletela zana. Izločili so pet najmočnejših fantov in jim naložili na ramena zaboje streliva. »Ti so torej zapisani smrti!« je šepetal Maks Baronov. »Ubogi fantje!« — »Naprej!« je velel vodič. Fantje so mu vdano sledili, za njimi pa sta stopala dva esesovca s strojnicami v rokah. Duhovnik je zrl za njimi solznih oči, spet

ODGOVOR PROSVETNEGA MINISTRA SEN. VALLAURIJU V ZADEVI SLOVENSkih SOL

V »Kat. glas« smo lani objavili interpelacijo senatorja Vallaurija na prosvetnega in zunanega ministra glede ustanovnih odlokov za slovenske osnovne in srednje šole. Pretekli teden, in sicer 5. februarja je prosvetni minister na to vprašanje odgovoril senatorju Vallauriju.

Njegov odgovor prinašamo danes v celoti.

ODGOVOR

Odgovarjam tudi za ministra za zunanje zadeve.

Spoštovanega vprašavca obveščam o stanju predsedniških odlokov, s katerimi se po zakonu z dne 19. julija 1961 št. 1012 ustanovljajo v Gorici in na Tržaškem ozemlju šole s slovenskim učnim jezikom.

Predsedniški odlok, ki zadeva ustanovitev osnovnih šol, je bil poslan dne 20. junija 1963 računskemu dvoru za predpisano registracijo.

Odloka predsednika republike z dne 30. marca 1962, s katerim se ustanovljata od 25. oktobra 1961 dalje srednja šola in nižja strokovna šola trgovske smeri v slovenskem jeziku v občini Gorica, sta bila vpisana pri računskem dvoru dne 29. novembra 1962. Dne 23. septembra 1963 pa sta bila računskemu dvoru poslana dva druga odloka, ki popravljata prejšnja dva v tem, da ustanovljata pri vsaki obeh omenjenih šol stolico za tuj jezik.

Prav tako so bili dne 23. septembra 1963 poslani na računski dvor odloki predsednika republike, s katerimi se ustanovljajo v tržaški pokrajini ena srednja šola in pet nižjih strokovnih šol v slovenskem jeziku.

Odloki predsednika republike, s katerimi se od šolskega leta 1961/62 dalje ustanovljajo učiteljske v Gorici in Trstu in licej z gimnazijo v Gorici, so bili vpisani pri računskem dvoru dne 9. avgusta 1963. Računski dvor pa še vedno proučuje ustanovni odlok za znanstveni licej s priključenim oddelkom klasičnega liceja v Trstu.

In slednjic je pri računskem dvoru, kjer čaka na vpis, tudi odlok, s katerim se ustanovlja trgovski tehnični zavod s slovenskim učnim jezikom v Trstu.

Radio Trst A

Sporod od 16. do 22. februarja

Nedelja, 16. febr.: 9.30 Slovenske pesmi o morju. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Otok zakladov«. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednik Mitja Volčič. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.30 Radijska novela: Massimo Bontempelli: »Pravilo«. — 18.30 Kino, večeraj in danes. — 20.30 Iz slovenske folklore: Niko Kuret: Ljudstvo baja, ljudstvo poje: (8) »Spomini na Oresta, Ojdipa in Orfeja«.

Ponedeljek, 17. febr.: 12.15 Iz slovenske folklore: Nino Kuret: Ljudstvo baja, ljudstvo poje: (8) »Spomini na Oresta, Ojdipa in Orfeja«. — 18.00 Glasovi iz narave, pripravil Tone Penko. — 18.30 Koncert »Camerate Musicale Triestine«. — 19.00 Radijska univerza: Italijanska ustava o ljudstvu: (4) »Se o političnem predstavnstvu«. — 19.15 Zaključni koncert Drugega mednarodnega zborovskega natečaja »Cesare Augusto Seghizzi«. Zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane, ki ga vodi Lojze Lebič - I. nagrada za mešane zборе. — 19.30 Postni govori: (2) Jakob Ukmar: »Molitev - osebni razgovor z Bogom«. — 21.00 Ottorino Respighi: »Lucrezia«, opera v enem dejanju in treh slikah.

Torek, 18. febr.: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj - 25. lekcija. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Pregled italijanske dramatike, pripravila Josip Tavčar in Jože Peterlin. Komedija v 18. stoletju. Prizori iz del: »Krcmarica«, »Robavski« in »Primorske zdrahe«, ki jih je napisal Carlo Goldoni. — 21.50 Slovenski in jugoslovanski solisti.

Sreda, 19. febr.: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Bralci smo za vas. — 13.30 Pol stoletja melodij. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 18.30 Slovenski sklada-

telji 17. in 18. stoletja, pripravil Dragotin Cvetko: (4) »Janez Krstnik Dolare«. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije: Zbor »Ernesto Solvay« iz Tržiča. — 19.15 Higijena in zdravje.

Četrtek, 20. febr.: 12.15 Po družtvih in krožkih: (7) »Sportno združenje Bor«, pripravil Saša Martelanc. — 18.00 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj - 26. lekcija. — 19.15 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu. Pripravila Zora Tavčar. — 21.00 »Emilija Galotti«, tragedija v petih dejanjih. — 22.55 S »Festivala dveh svetov« v Spoletu 1963.

Petek, 21. febr.: 11.45 Jugoslovanski pevci in orkestri. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Bilo je nekoč... Venec pravljice, pripoved, legend: (15) »Kraljevič zelenih trat«, pripravil Jurij Slama. — 18.30 Solisti Julijske Benečije in Furlanije. — 19.00 Radijska univerza: Električni (4) »Električno polje«. — 19.15 Zaključni koncert Drugega mednarodnega zborovskega natečaja »Cesare Augusto Seghizzi«. Zbor »Antonio Illersberg« - prva nagrada za moške zборе. — 19.30 Postni govori: (3) Lojze Škerl: »Molitev Očenaš«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Wolfgang Amadeus Mozart: Spokojni David, K. 469 za soliste, zbor in orkester.

Sobota, 22. febr.: 12.15 Zimski turistični razgledi. — 15.00 »Volans«, oddaja za avtomobiliste, s sodelovanjem Italijanskega avtokluba. — 15.30 »Življenjska zgodba Riharda Doubledicka«. — 17.20 II. Vatikanski koncil. Poročila in komentarji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Poglavja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: (13) »Jernej Basar in oče Rogerij«. — 19.15 Družinski obzornik. Urednik Ivan Theuerschuh. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.45 Oktet »Planika« iz Gorice, ki ga vodi Fran Valentinčič. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danila Lovrečiča.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Petnajstletni deček je v bregu pasel kравo. Nemoč ga je zagledal in mu kričal: »Komm mit! Komm! Pojdi z nami!« Deček je zajokal. Pustil je kravico, se pridružil jetnikom in glasno hlipaje odšel z njimi.

Dospeli so do Svinega. Gosja vrsta je obstala. Nemci so z daljnogledi pregledovali okolico. Po vseh vrhovih so stale nemške straže, oborožene s strojnicami. Vsak pobeg je bil nemogoč. Takoj bi ubožnika pokosili. Kako izborna vojaška organizacija!

Vrsta se je začela previdno pomikati proti zaselku. Kar švrkne mimo mlad esesovec, skoči k bližnjemu hlevu in zažge seno. Od nekdaj priteče gospodar, kričec: »Kaj pa delate? Gori!« — »Komm her!« mu kliče Nemeč in naperi nanj samokres. »Komm!« zarjove še glasneje. »Sem pridite, sicer vas ustrelim!« mu kličejo zajeti. »Pa saj sem se komaj vrnil od vojakov!« — »Vsi smo zdaj v istih klesčah!« Mož stisne zobe in pristopi.

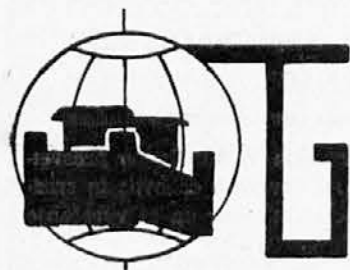
Kjerkoli je stal hlev, so Nemci podkurili, vsaj šest senikov je bilo v hipu ovitih v plamene, in kjer koli se je pojavila moška glava, je zadonel oni strašni: »Komm mit! Sem! Z nami!« Število pri-

19. Ob dvajsetletnici

(Iz zapiskov zareskega župnika)

Grdo je kazalo. »Pokončali nas bodo!« je zašumelo med zajetimi. Tudi župnika je zajela grenka zavest, da so štete ure njegovega življenja. Bilo mu je, kot da zre sami smrti v obraz in da visi nad prepadom telesnega uničenja. Zajel ga je skeleč občutek, kako dragoceno je življenje. V nenadnem duhovnem razsvetljenju, ki je bliskovito prešinilo njegovo notranjost, je uzrl vse svoje življenje in izredno jasno spoznal, kako grešen in boren je pred Bogom. »Tako malo sem storil za Boga in za dušo!« se je zgrozil. »Zdaj pa umrem, tako mlad umrem! V vrsto nas postavijo, strojnice zapojejo... Daj mi, o Bog, življenja, in posvečeno bo Tebi!«

»Kaplan, sem!« je ukazal poveljnik. Predložil mu je zemljevid in zahteval pojasnila o poti na Svino. Torej vsaj do Svinega pridemo še živi, je pomislil duhovnik, seveda če ni Nemeč hotel pojasni-

GORIŠKE NOVICE

Goriški nadškof pri sv. očetu

Preteklo sredo je bil goriški nadškof Andrej Pangrazio v Rimu sprejet v privatni avdienci od sv. očeta Pavla VI. Sv. oče se je živo zanimal za duhovno življenje goriške nadškofije in je izročil nadškofu svoj apostolski blagoslov duhovščini, bogoslovcem, redovnikom, redovnicam, kongregacijam in vsem vernikom.

Preklicana stavka šolnikov

Avtonomni sindikat javnih nameščencev in sindikat šolnikov je na sestanku dne 8. februarja preklicaval stavko, ki je bila napovedana za 13. in 14. februar.

Mednarodni odbor bolniških pomočnikov pa je potrdil vsedrjavno stavko, ki je bila določena za 10., 11. in 12. februar.

Obmejni promet v januarju

V januarju je osebni promet s potnimi listi na goriškem področju dosegel številko 13.739 prehodov v obeh smereh. Od teh je bilo 10.072 italijanskih in 3667 tujih državljanov. Z dvolastniškimi dovoljenji in prepustnicami je odšlo preko obmejnih blokov 33.100 italijanskih in 62.124 jugoslovanskih državljanov.

Zahvala

Vodstvo Slov. katol. prosvete v Gorici se zahvaljuje vsem skupinam in igralcem, ki so sodelovali pri nedeljskem pustovanju v KD, kakor tudi vsem trem napovedavcem, ki so tako odlično odigrali svojo vlogo. Ko se jim zahvaljujemo, jih vabimo, naj še nadalje gojijo pravo kulturno delo, ki ni v lahkem plesu in zabavi, kot delajo drugi, temveč v resnem prizadevanju za lepo petje, ubrano muziko in dovršeno nastopanje na odru. Tako delo plemeniti duha in bogati srce ter je v pravo veselje mladim in starim.

Vodstvo ZSKP

Zvon s Placute v Lauzacu

Zvon, ki je bil last cerkve sv. Vida na Placuti in ki so ga med drugo svetovno vojno zaplenili v vojne namene, so sedaj po zaslugi nekega starega Placutarja, ljubitelja zvonov, zopet našli. Ta ljubitelj zvonov je prehodil vse bližnje in daljne kraje Goriške in Videmske province in iskal po zvonikih izgubljeni zvon, če so mu slučajno »vojni tatovi« prizanegli. In res se mu je posrečilo, da je enega izmed placutarskih zvonov zasledil na zvoniku cerkve v Lauzacu v videmski provinci. Zvon je bil vlti leta 881 v livarni Poli in Broili v Gorici pod župnikom Martinom Milost. Tehta od 5 do 6 centov. Sedaj bodo cerkvene oblasti poskrbele, da bo zvon vrnjen cerkvi sv. Vida na Placuti.

Prav tako poročajo, da je zvon, ki tehtaja 12 centov in ki je bil last cerkve v St. Petru pri Gorici, na jugoslovanski strani, sedaj na zvoniku Marijinega svetišča na Stari gori pri Čedadu. Predstavlja največji zvon Marijinega svetišča.

Kosič razstavlja

Goriški slikar Andrej Kosič je odprl razstavo svojih slik v Ronkah. Razstava je v prostorih kavarne Trieste. — Odprta je od 9. do 22. februarja. Razstavljenih je nekaj prejšnjih in nekaj novih olj.

jetih je vidno rastle: iz Zabelj jih je odšlo petnajst, spotoma se jih je nabralo dvaindvajset, v Svinem jih je bilo že kakih petintrideset.

Za vasico je pot zaokrenila navzdol. Zupnik se je ozrl: naselje je bilo zagrnjeno v neprodiren oblak črnega dima, tu pa tam so se zaiskrili in spet in spet v dimu zamrlj ognjeni zublji. Krik tulečih žensk in pretresljiv otroški jok je zamiral v daljavi...

Med ujetniki je bilo nekaj starčkov, ki sta jih strah in napor docela izpradala. Le s težavo so se vlekli dalje. Duhovnik je zaprosil poveljnika, naj jih izpusti, a ta se je rezko zadril: »Kdor omaga, dobi strel!« Tedaj je Cene Batov segel v žep, nekaj iskal in potegnili na dan zastarelo listino. Razgrnil jo je in jo molal komandantu: »Avstrijski vojni ujetnik sem! Iz prve svetovne vojne!« Poveljnik je segel po dokumentu, ga pregledal, pokimal in rekel: »Lahko greste!« — »Vranča!« je vzkliknil Cene. »Toliko let sem hranil dokument, ko so včeraj prišli Nemci, sem si ga vtaknil v žep. Danes me je rešil!« — »Cene!« so mu naročali sovaščani, »doma povej, da smo še živi! In pozdravi! Bog varuj vse domače!«

Sprememba

nekaterih telefonskih števil

S tem tednom je uvedena sprememba pri telefonskih številkah za Sovodnje, Mošo, Kaprivo in Slovrenc. K dosedanjim številkam je treba spredaj dodati še številko 8. Naj navedemo primer sovodnjske telefonske številke na županstvu. Dosedaj 80-01, sedaj pa 8-80-01.

Umrla je Marija Vodopivec

V goriški bolnici je po kratki bolezni in težki operaciji umrla Marija Vodopivec, dolgoletna kuharica pri župniku g. Arturju Zalatelju. Z njim je bivala najprej na Vojšči, nato v Standeržu in nazadnje v Gorici. Doma iz Kamenj na Vipavskem je ućakala 64 let. Pokopali so jo na štanderškem pokopališču. — Bog ji daj večni pokoj!

Uradna predaja poslov

dr. Poterzija novemu županu

V občinski palači se je izvršila v soboto zjutraj uradna predaja poslov med dr. Poterzjem in novim županom dr. Gallartijem. Novi župan je nato izrekel običajno prisego in imenoval za podžupana višjega funkcionarja na uradu za javna dela inž. Delia Lupierija.

Občinski generalni tajnik dr. Ottavio Palin je nato pozdravil novo ustoličenega župana in podčrtal njegove dosežanje zasluge v občinskem svetu in mu želel še nadaljnjih uspehov z obljubo, da mu bo v vsem podložni in mu radi pomagali v njegovem prizadevanju za dobrobit goriškega ljudstva. Dr. Poterzju so v zahvalo za njegovo delo podelili zlati pečat iz 13. stoletja.

Tudi naše mesto bo dobilo

cepivo »Sabin«

V kratkem bo prispela v naše mesto večja količina novega cepiva proti otroški paralizni »Sabin«, ki se je izkazalo za zelo uspešno. Skupno s cepivom bodo prispeli tudi potrebni hladilniki, kajti cepivo se mora hraniti v temperaturi od 20 do 25 stopinj pod ničlo in so zato potrebni čisto posebni hladilniki. Ministrstvo za zdravstvo je sedaj začelo s kampanijo cepljenja s cepivom Sabin po vsej državi. Tudi v tej proceduri cepljenja so potrebni trije obroki cepiva in sicer z zavžitjem v razdalji enega meseca in nato še četrti po štirih do šestih mesecih po prvih. Tudi tisti, ki so se že podvržli cepljenju s cepivom Salk, lahko sedaj to cepljenje še ojačajo s ponovnim cepljenjem Sabin.

Sovodnje spadajo

pod goriško sodnijo

Goriško sodno okrožje je razdeljeno na štiri okraje, ki imajo sedež v Gorici, Krminu, Gradiški in Trziču. Pod goriški okraj spadata tudi Steverjan in Sovodnje. To slednje je spadalo prej pod Gradiško. Pod Krmin spadajo občine: Kapriva, Krmin, Dolenje, Medea, Moraro, Moša in Slovrenc. Pod Gradiško spadajo: Fara, Gradiška, Mariano, Romans, Zagraj in Villesse. Pod Trzič pa spadajo: Doberdob, Fogliano, Redipuglia, Gradež, Trzič, Ronke, Skocjan, St. Peter ob Soči, Starancan in Turjak.

V dolini se je cesta razširila. Nemci so razporedili odgnance po tri in tri. »Sedaj prepevajte!« je ukazal poveljnik. Nesrečnikom je šlo na jok, pa naj bi prepevali. Orjaški mladec je stopil k duhovniku in mu sikal na uho: »Halo! Takoj! Zapoji!« Zupnik ga je pogledal, solze so mu stale v očeh, samo dahnil je: »Ne morem!« Vojak je grozeče dvignil puško kopito in zarjovel: »Zapoješ ali ti razbijem glavo! Pojte po nemško, po italijansko ali po slovensko, kakor hočete, a pojte!« Grenka je bilo kupa ponižanja in bridko dušno trpljenje, a v zraku viseče kopito je bilo silnejše. »Marija k tebi, uboge reve...« se je duhovniku izvilo bolj iz srca kot iz usta, drugi so pozveli, in iz doline solz in ponižanja se je dvignila k Mariji pesem, ki so jo jokaje peli deportiranci, ko so v mrtvaško žalno sprevedu odhajali v pregnanstvo... Ni jim še zamrla pesem na ustnicah, že jim je na uho bilo rogajoče se spakovanje Nemcev, ki so s tulečimi glasovi zasmehljivo oponašali »Dominus vobiscum«. Duhovniku je nova skeleča bolelost prešinila srce: zlobneži so se norčevali iz njegovega duhovništva in iz Boga samega...

(se nadaljuje)

Uspelo pustovanje v Gorici

Lep je bil preteklo nedeljo pogled na polno zasedeno dvorano Katoliškega doma. Toliko je prišlo naših ljudi iz mesta in okolice, da so mnogi ostali brez sedeža. In se je splašalo priti! Spored, ki se je razvijal na odru, je bil tako posrečeno izbran, da so skoro tri ure programa minile kot bi trenil z očmi.

Veseli smo bili nastopajočih, kajti videli smo koliko ljubezni, skrbnosti in dobre volje so položili v posamezne točke. Se posebej pa smo bili veseli ob spoznanju, da so bili nastopajoči pretežno iz vrst mladega rodu. Ta nastopajoča mladina nam nudi jamstvo, da bo tudi še v bodoče po naših krajih odmevala slovenska pesem in se čula sočna slovenska beseda.

Letošnje pustovanje je pripravila Zveza slovenske katoliške prosvete na Goriškem. Sodelovali so »Veseli fantje« iz Gorice - tamburaški orkester, ki ga vodi g. Maks Debenjak; nadalje duet deklet iz goriške Marijine družbe, ki ga je spremljala pri klavirju prof. Lojzka Bratuž; dramski odsek SKPD Steverjan s tremi točkami; dekleta iz Sovodnj s šaljivim prizorom »Telefon«; mladina iz Podgore v režiji organista Mirka Spacapana s prizorom iz opere V. Vodopivca »Snubači« ter za ključke muzikalni ansambel »Planika« iz Pevme. Odmore pa so prav posrečeno spolnili s kratkimi šaljivimi prizorčki g. Viktor Prašnik iz Gorice ter gđ. Marija Češut in g. S. Kerševan iz Sovodnj.

»Veseli fantje« so s svojimi poskočnimi melodijami poskrbeli, da je vso dvorano takoj zajelo prijetno vzdusje. — Dvospev »Kavarica« nas je popeljal v goriške kavarne, kjer si ne samo moški svet, temveč tudi zastopnice nežnega spola ob sladki kavi izmenjavajo novice in kujejo načrte za naprej. — Prizor »Sodnik« je na šaljiv način pokazal, kako zna navaden stražnik bolje razsoditi kot učen sodnik. — Tudi točka »Telefon št. 111783« je vzbudila mnogo veselja, saj je res hudo, če pozabiš točno telefonsko številko in se potem zapleteš v kaj čudne pogovore.

V odmoru je bila vsem dana prilika, da si želodec osladkajo s pustnim pecivom, prijatelji briške kapljice pa so tudi lahko znova potrdili naš pregovor: »En kozarček ali pa dva, to nam korajžo da«, saj so vrli Steverjanci poskrbeli, da njih vino ni ostalo gori v Brdih, ampak je našlo vstop tudi pred vrata gledališke dvorane.

Po odmoru pa je šel program veselo naprej. Steverjanski fantje so pokazali, kaj se zgodi tistemu, ki pride iz doline in skuša na noč njihovim dekletom pod oknom dvoriti. Zelo so zadovoljili tudi Podgorci s svojimi »Snubači«. Bil je to res skrbno naštudiran prizor, ki je žel splošno odobravanje. — Nekaj izredno posrečenega je bila »Mehanična brivnica«. V bodoče si bodo lahko brivci mnogo časa prihranili, kajti naenkrat bodo lahko

Umrl je dekan goriških gostiln

V visoki starosti 81 let je v soboto 8. februarja umrl v bolnici usmiljenih bratov dekan goriških gostiln Alojž Vida, gospodar znanega hotela »Pri jelenu«. Ze leta 1908 je skupno z Grusovinovi odprl znano gostilno »Alla Transalpina« na svetogorski postaji. Leta 1920 pa je na novo odprl gostilno »Pri zlatem jelenu« pred škofijsko palačo. V njej so se od takrat prav pogostoma zbirali naši ljudje, predvsem naši duhovniki iz podeželja v času pred drugo svetovno vojno, ki so imeli vsak četrtek nekaj sestankov in skupno kosilo v tej gostilni. — Pogreb pokojnega »Gigija«, kakor so ga vsi imenovali, je bil v ponedeljek dopoldne. Iz cerkve sv. Ignacija, kjer so bile pogrebne svečanosti, so pokojnika nesli na goriško pokopališče.

Motorizacija na Goriškem

Motorizacija na Goriškem naglo narašča. Lansko leto so vpisali v naši pokrajini 3690 novih avtomobilov. Zadnji avtomobili, ki krožijo v našem mestu, nosijo že številko 26.000.

Doberdob

Preteklo soboto in nedeljo smo imeli v župnijski dvorani kulturni večer posvečen katoliškemu tisku. Dekle in fant sta najprej v kratkem dvogovoru razložila lepoto in važnost katoliškega tiska. Sledili so šaljivi prizori: rajanje, izgubljena stava, Katrica in Začarana gostilna. Pridna mladina, ki je vse to lepo izvajala, je vredna vse pohvale, saj nas je prav pošteno razveselila. — Bogat srečolov pa je med časopisj in revijami prinesel dve uri, prst (4½ kg), dva lestence, nagometno žogo, tri torte in še veliko drugega. — Bog daj, da bi po tolikih dobrotah tudi vedno bolj razumeli in podpirali ter čitali in širili dober tisk.

oćedili obraze štirim klijentom. Pač v znamenju avtomacije!

Zadnja točka je bila pa kot slavnostni pečat na vseh program. Zlasti mladina je bila vsa navdušena nad izvajanimi štirimi točkami, ki jih je dovršeno izvedel muzikalni ansambel »Planika« iz Pevme. Posebno zadnja skladba »Na kmetiji« je žela splošno navdušenje in je dokazala, da so člani ansambla res mojstri v peti besedi in v izvajanju poskočnih melodij. — Ob koncu je občinstvo glasovalo za najboljšo prizore. Mladina je dala svoj glas Pevmečanom in Steverjancem, mi srednjih let smo se bolj ogrevali za podgorske Snubače. Vendar so tudi vsi drugi prizori zaslužili vso pohvalo, le škoda, da vsi niso mogli biti prvi.

TRŽAŠKE NOVICE

Pastoralne vizitacije v Trstu

Za letošnje leto so napovedane škofove vizitacije po nekaterih župnijah. Po cerkvenem zakoniku mora škof obiskati župnije v škofiji vsaj vsakih pet let. Med drugimi so napovedane vizitacije v sledečih župnijah: pri Sv. Justu, 1. marca, Novi sv. Anton, 3. maja; Rojan, 24. maja; Sv. Ivan, 31. maja; Barkovlje, 7. junija; Bazovica in Gročana, 14. junija; Mačkovoje in Sv. Barbara, 12. julija; Repentabor, 23. avgusta.

Seja širšega odbora SKS

Prejšnjo sredo je imel širši odbor Slovenske katoliške skupnosti redno širšo sejo v ulici Donizetti 3. Zaradi odsotnosti dr. Simičiča je vodil sejo podpredsednik inž. Sosič. Daljše poročilo o delu stranke in o političnem položaju je podal politični tajnik Dr. Poštovan. Odbor je obravnaval zlasti sledeče točke: organizacijska vprašanja, bližajoče se deželne volitve, tesnejše sodelovanje vseh slovenskih demokratičnih strank, skupin in neorganiziranih v Skupni slovenski listi, razne trenutne aktualne zadeve, odnosi z Gorico in slučajnosti.

Nova intervencija za šolski vrtec v Trstu

Ker se zadeva s slovenskim šolskim vrtcem v Trstu ne premakne naprej, sta na pobudo šolskega odbora slovenska občinska svetovavca dr. Teofil Simičič in g. Dušan Hreščak obiskala župana dr. Franzila. Kot je »Glas« že poročal, so nastale težkoče zaradi prostorov. Tržaška občina je pripravljena vrtec takoj odpreti, toda šolsko nadzorništvo pravi, da ji ne more dati prostorov v ulici Donadoni. Ne bomo ponavljali, da bi se to lahko zgodilo z dobro voljo šolskega nadzorništva in ravnateljstva osnovne šole v ulici Donadoni. G. župan je obljubil, da bo še enkrat posredoval. Če ne bo uspel, bi bila edina rešitev v ulici Vasari, toda v tem primeru bi morali preseliti tja tudi slovensko osnovno šolo, da bi bila združena s slovenskim vrtcem. In to bi morali narediti še v tem šolskem letu. Poudarjamo pa, da slovenski starši s takšno rešitvijo ne bi mogli biti posebno zadovoljni, ker večina otrok teži v ulico Donadoni.

Slovenski poštar na Proseku

Iz političnega tajništva SKS v Trstu poročajo, da so ponovno intervenirali na poštne ravnateljstvu v zadevi slovenskega poštarja na Proseku, ki jo je bila že pred letom dni sprožila Skupna slovenska lista. Na ravnateljstvu so zagotovili, da bo na proseški pošti nastavljena tretja moč, ki obvlada slovensčino. Upamo, da bo omenjena oseba res obvladala slovensčino kot svoj materin jezik in da bo zadeva kmalu urejena.

OBVESTILA

POSTNE PRIDIGE NA TRAVNIKU so vsak petek ob 20. uri. Govoril bo g. Jože Jurak.

SZ OLYMPIJA sporoča, da se vrše redni treningi vsak četrtek od 19.30-21.30 (odbojka) in vsako soboto od 19-21 (predatletika in odbojka) v dvorani na Trgu Catterini. Člani in simpatizerji vabljeni.

ODBOJKARJEM OLYMPIJE. V četrtek 13. t. m. ob 19.30 zvečer bo verjetno tekovanje proti moštvi VIS iz Trsta. V soboto 15. t. m. ob 19 zvečer pa bosta dve

Za naše pevovodje

V okviru Zveze cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem se bodo začele v nedeljo, 16. febr. t. l. ob 17.30, v Ponchiellijevi ulici 2 (v poslojpu Novega sv. Antona v IV. nadst.) praktične pevske vaje za pevovodje, organiste in ljubitelje zborovske cerkvene glasbe v dopolnitev pevovodskega tečaja, ki ga je Zveza priredila lani novembra.

Prav zadovoljni so se poslušavci počasi razšli, vsi v želji, da se taki večeri še ponovijo, pa tudi veseli ob zavesti, da imamo goriški Slovenci skupen Dom, kjer take in druge večere prosvetnega in kulturnega značaja lahko nemoteno doživljamo.

tekmi deželnega prvenstva Juniorjev proti moštvo BOR A in BOR B iz Trsta. Igravci juniorjev naj bodo gotovo in točni na mestu, to je v dvorani na Trgu Catterini.

LETOSNJIM LURSKIM ROMARJEM sporočamo, da se bo romanje vršilo skoro gotovo v sredini julija. Kakor hitro dobimo odgovor železniškega ravnateljstva, se takoj začne vpisovanje. To bo verjetno že prihodnji teden. Takoj v začetku se je treba odločiti za romanje z letalom v Fatimo ali z avtobusom v Montserrat-Barcelono. Na drugo postno nedeljo bo v Trstu film »Lurška Bernardka«.

G. DUŠANU JAKOMINU se številni Openci iskreno zahvaljujejo za lepo predavanje o potovanju v sveto deželo. Želijo mu, da bi tam v novembru zopet letel proti vzhodu v daljno Indijo na mednarodni evharistični kongres in potem spet prirejal lepe večere po Tržaškem kakor sedaj.

DAROVI

Za Marijanišče: V spomin pok. ravnatelja Adalberta Stubla družina Rtač z Opčin 1.000; dva neimenovana dobrotnika z Opčin skupno 2.500; družina Borsatti iz Trsta 3.000; dve dobrotnici iz Trsta kot mesečni prispevek 2.000k dobrotnica iz Domija 10.000 lir.

Bog povrni!

Za Marijin dom v Rojanu: Alojzij Bole namesto cvetja na grob pok. Adalberta Stubla 5.000; N. N. 1.000; Merljak Frančiška v spomin pok. dekana Filipiča 1.000; M. K. 50.000; D. N. 20.000; družina G. 6.000; Piščanc Danilo 2.000; ob 80-letnici Ika Ferluga 1.000; G. R. 4.000; Ivanka Piščanc 8.000; P. B. 100.000; msgr. Salvadori 1.000; ob smrti Viktorja Primožiča sestre 10.000; ob isti priliki M. M. 2.000; in P. A. 500; namesto cvetja na grob pok. Adalberta Stubla darujejo: T. A. 700; M. R. 500; C. G. 500; G. P. 500; I. F. 1.000; D. N. 500; G. Z. 500 lir; Sonja Stabel ob očetovi smrti 6.000; Giraldi 2.000; dr. Škerl 10.000; Solazzi 1.000; M. L. 1.000; Bizjak Darjo 2.000; Piščanc Ivanka 1.000; Kos Jože ob godu svakinje Oberti M. 2.000; B. P. za deset sedežev v dvorani 30.000 lir. Vsem dobrotnikom naj Bog povrni!

Za zavod sv. Družine: Botussi Amalija 600; gospa N. N. ob priliki obletnice pok. moža 2.500; družbenica iz Gorice 3.000; N. N. ob poroki 10.000 lir.

Najprisrčnejši »Bog povrni!«

Družina Vižintin namesto cvetja na grob pok. Marije Marušič daruje za KD 2.000, za Alojzijevišče 2.000, za zavod sv. Družine 2.000 lir.

Bog plačaj dobrotnikom, pokojnici pa večni mir.

Za Katoliški dom: N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 500; N. N. 2.000; N. N. 3.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. ob poroki 30.000; N. N. 1.000; N. N. 2.500; M. K. 4.000; L. L. 2.000; U. Z. 3.000; N. N. 10.000; Marica Sarđoč 2.000 lir.

Vsem dobrotnikom Bog plačaj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 79% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici